

IS DOMESTIC VIOLENCE FREQUENTLY ENCOUNTERED IN THE WORK OF MEDICS IN THE EMERGENCY MEDICAL CARE CENTER**Todorova D.***Assistant Professor, PhD, Doctor of Medicine
Trakia University, Stara Zagora, Bulgaria***ДОМАШНО НАСИЛИЕ ЧЕСТО СРЕЩАНО ЛИ Е ПРИ РАБОТАТА НА МЕДИЦИТЕ В ЦЕНТЪР ЗА СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ****Тодорова Д.***Асистент, доктор по медицина
Тракийски университет, Стара Загора, България
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13863131>***Abstract**

Домашното насилие е цикъл от физическо, сексуално, словесно, емоционално или икономическо нахлуване, което се повтаря все по-често и обикновено се реализира срещу жена от нейния партньор (съпруг или интимен партньор) или друг роднина (пълнолетно дете и др.) с цел придобиване на власт, контрол и надмощие над пострадалата.

Анотация

Домашното насилие се счита за форма на дискриминация спрямо жените, тъй като засяга пропорционално повече жени, отколкото мъже. Освен това, домашното насилие трябва да бъде разглеждано в по-широк контекст от този на междуличностните отношения, тъй като насилствените отношения, от които основно жените страдат от мъже, не са основният проблем.

Keywords: domestic violence, medical personnel, victim**Ключови думи:** домашно насилие, медицински лица, жертва**ВЪВЕДЕНИЕ**

Домашното насилие е всеки акт на физическо, сексуално, психологическо, емоционално или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени спрямо лица, които се намират в родствена връзка, които са или са били в семейна връзка или във фактическо съпружеско съжителство. Актът се счита за домашно насилие независимо дали е извършен между настоящи или бивши съпрузи; настоящи партньори във фактическо съпружеско съжителство; роднини от първа степен (деца и родители); роднини от втора степен (внуци, баби и дядовци, сестри и братя); роднини по сребрена линия (чичовци, лели, племенници, племеннички, братовчеди); както и свекър, свекърва, тъст, тъща и зет или снаха; от настойник/приемен родител; от лице, което има общо дете с пострадалия, от възходящ или низходящ на лицето, с което пострадалият се намира във фактическо съжителство, от настоящ или бивш партньор в съжителство на родител и дали деецът споделя или е споделял с пострадалия общо (самостоятелно) домакинство.

Смята се, че домашното насилие се подкрепя и от други форми на дискриминация, с които жените се сблъскват на пазара на труда, в публичното пространство, в медиите и др.

Домашното насилие е цикъл от физическо, сексуално, словесно, емоционално или икономическо нахлуване, което се повтаря все по-често и обикновено се реализира срещу жена от нейния партньор (съпруг или интимен партньор)

или друг роднина (пълнолетно дете и др.) с цел придобиване на власт, контрол и надмощие над пострадалата.

Властта и контролът върху пострадалия от домашно насилие са особени характеристики на домашното насилие и го отличават от другите актове на насилие. Затова, за да се помогне на пострадалите от домашно насилие да излязат безопасно от връзката си, е необходимо не само да се разбере явлението домашно насилие, но и да се създават стратегии за безопасен изход и да се осигуряват държавно гарантирана защита и помощ на пострадалите.

Домашното насилие е всеки акт на насилие, независимо дали между настоящи или бивши съпрузи, настоящи или бивши партньори във фактическо съпружеско съжителство, роднини от първа степен (деца и родители), роднини от втора степен (внуци, баби и дядовци, сестри и братя), роднини от трета степен (чичовци, лели, племенници, племеннички, братовчеди), както и роднини по сватовство (зет и зет или снаха; зет и снаха; закон), от настойник/приемен родител или от лице, което има дете с пострадалия, от възходящ или низходящ на съжителстващия, от настоящ или бивш съжител на родител и независимо дали извършителят споделя или е споделил общо (несемейно) домакинство с пострадалия. Разграничават се три форми на домашно насилие – физическо насилие, съпротивително насилие и нефизическо насилие. И има четири вида домашно насилие - физическо, емоционално, сексуално и икономическо насилие.

Много хора не разпознават някои или всички форми или видове домашно насилие. Разбирането им за това какво е домашно насилие зависи от тяхното образование, житейски опит и общността, в която живеят. Пострадалите от домашно насилие обикновено разпознават само една част от насилствените отношения като насилие. Например, те открояват физическото насилие, но не смятат словесното или психологическото насилие за насилие.

Общото разбиране за домашното насилие е много важно за постигане на по-ефективна реакция от правоприлагащите институции на домашното насилие и за повишаване на осведомеността сред широката общественост, че всяка форма или вид домашно насилие не е приемлива и е незаконна.

Ясното послание към обществеността от органите на реда за споделено разбиране на домашното насилие и неговата незаконосъобразност ще насърчи много пострадали да се дистанцират от насилието и да потърсят помощ.

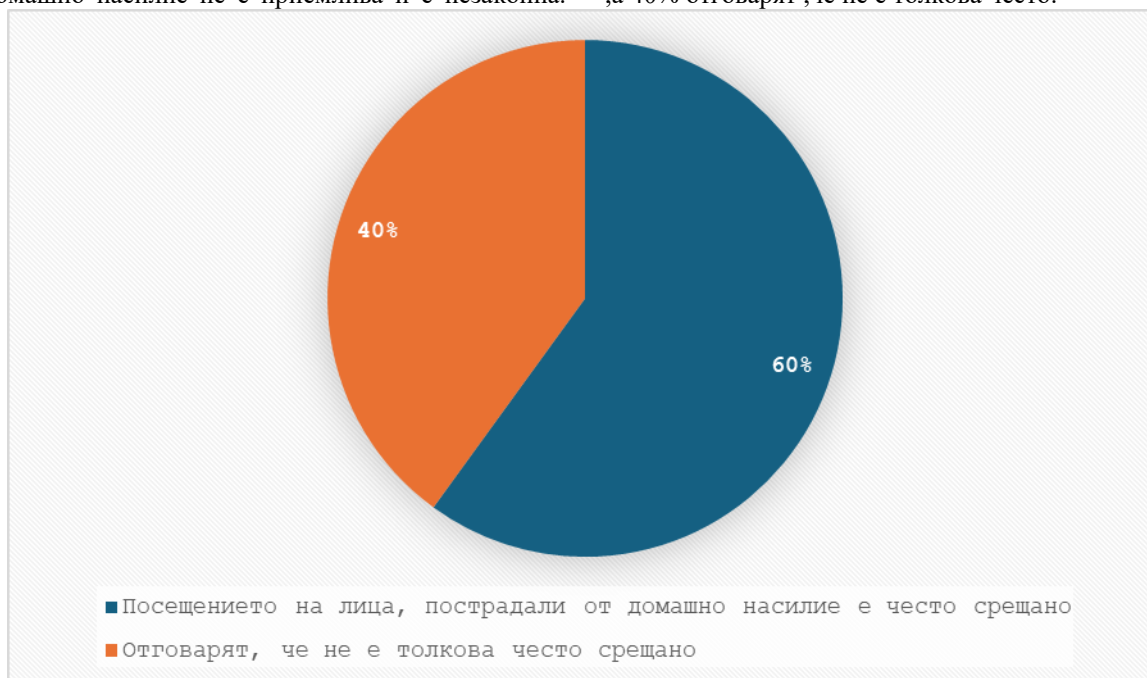
МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Проведено бе проучване чрез анкета и пряка анонимна анкета с 100 работещи в ЦСМП през м. март 2024г.

Резултатите са обработени с Microsoft Office Excel 2016.

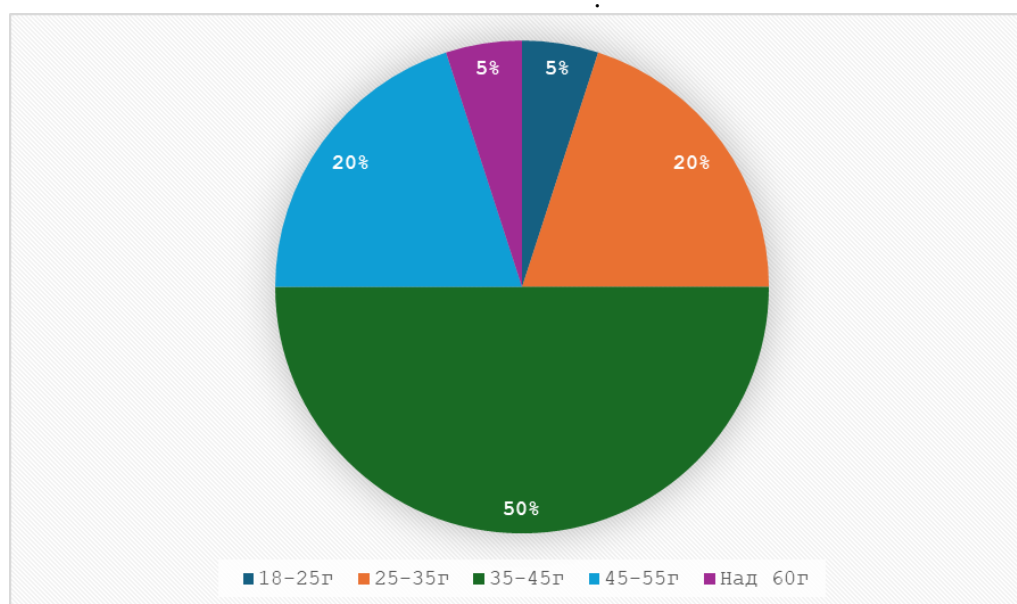
АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

60% от анкетираните медицински лица отговарят че посещенията на лица пострадали от домашно насилие е често срещано в тяхната работа ,а 40% отговарят ,че не е толкова често.

На въпроса на каква възраст е най-често насилник 5% отговарят че са на възраст 18-25

години, 20% на възраст 25-35 год., 20% на 45-55 години, 50% на възраст 35-45, над 60 год. - 5%

От данните от анкетата се оказва, че най-често насилника е на възраст 35-45 години. На въпроса кой по често е подложен на домашно насилие мъжете или жените анкетирани отговарят 95% жени и 5% мъже. На въпроса къде най-често се извършва насилието анкетирани медици отговарят 5% на работното място на жертвата, 5% на улицата, 90% отговарят в дома. На въпроса насилника дали е употребил алкохол опойващи наркотични вещества 95% отговарят че са употребили и само 5% отговарят че не са употребили. Оказва се от анкетата, че когато насилника напада жертвата си е под влияние на алкохол и опойващи наркотични вещества.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Домашно насилие представляват такива действия, когато един член на семейство, настоящ или бивш партньор се опитва да упражнява насилие или оказва психически тормоз върху другия партньор или член на семейството.

Домашното насилие се извършва от и спрямо лица, които се намират в родствена връзка или във фактическо съпружеско съжителство. Домашното насилие може да се отнася за насилие на един от съпрузите спрямо другия, когато се намират в брачна връзка, родител върху дете, но също и на партньор върху партньор, когато лицата нямат сключен брак. Домашно насилие може да се наблюдава и при лица, които споделят общ дом, например между съквартиранти.

Домашното насилие има различни форми на проява. Може да се изразява във физическо насилие, сексуално малтретиране, психическо малтретиране, заплашване, сплашване, икономическо лишаване, в това число и заплахи за насилие.

Литература:

1. Аверина А. Л., Иванов И. М., Никифоров А. С., Юдин М. А., Чепур С. В., Роль и место инди-

видуальных автоинъекторов для введения лекарственных средств при оказании первой помощи в особых условиях. Скорая медицинская помощь – 2019 [Электронное издание]: Материалы 18-го Всероссийского конгресса (Всероссийской научно-практической конференции с международным участием), посвященного 120-летию скорой медицинской помощи в России (30-31 мая 2019 года), Санкт-Петербург 2019, стр. 3.

2. Аликов З. Ю., Дулаев А. К., Мануковский В. А., Кутянов Д. И., Желнов П. В., Искровский С. В. Острая позвоночно-спинномозговая травма: принципы организации и алгоритмы оказания медицинской помощи в мегаполисе. Скорая медицинская помощь – 2019 [Электронное издание]: Материалы 18-го Всероссийского конгресса (Всероссийской научно-практической конференции с международным участием), посвященного 120-летию скорой медицинской помощи в России (30-31 мая 2019 года), Санкт-Петербург 2019, стр. 8.

3. Вапирев, Н. Основни въпроси на дистанционното обучение с Интернет. Издателство на СУ, София, 2002

4. Агилар RJ, Славей NN. Въздействието на конкретни преживявания на насилие върху самочувствието на малтретираните жени. *J Fam Violence* 1994; 9 :35-45. [[Google Scholar](#)]

5. O'Leary KD. Психологическо насилие: променлива, която заслужава критично внимание при домашното насилие. *Viol Victims* 1999; 14 :3-23. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]

6. O'Leary KD, Maiuro RD. *Психологическо насилие в отношения с насилие*. Ню Йорк: Springer Publications; 2001. [[Google Scholar](#)]

7. Follingsrad DR, Rutledge LL, Berg BJ, Hause ES. Ролята на емоционалното насилие във връзките с физическо насилие. *J Fam Violence* 1990; 5 :107-8. [[Google Scholar](#)]

8. Osofsky JD. Въздействието на насилието върху децата. Бъдещето на децата. *Domest Viol Child* 1999; 9 :33-49. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]